

NNU indbyder til konference om e-læring med fokus på:

Digitaliseringens dilemmaer

- Hvilke didaktiske og pædagogiske dilemmaer udspiller sig, når undervisning og institutionelle rammer digitaliseres?

Dette års NNU-konference handler om digitaliseringens dilemmaer.

Der har i mange år været fokus på, hvorledes digitalisering og online undervisning har præget den måde, som vi tænker uddannelse og undervisning på. Undervisere på forskellige uddannelsesinstitutioner deltager i kurser, kompetenceløft samt efter- og videreuddannelsesforløb, der skal styrke deres såvel tekniske som didaktiske digitale kompetencer.

Fokus er mange steder på, at underviserne udvikler nye innovative it-didaktiske designs og udnytter de digitale teknologier og platforme, der stilles til rådighed på deres institution. Men hvordan påvirker digitaliseringen den enkelte undervisers didaktiske handlerum og hvilke didaktiske og pædagogiske dilemmaer udspiller sig, når undervisningen og de institutionelle rammer i stigende omfang digitaliseres?

Dilemmaer kan være afsæt for udvikling, dilemmaer kan provokere, og dilemmaer kan fungere disciplinerende. Spørgsmålet er, hvordan undervisere - og ledelsen - agerer og navigerer i disse dilemmafyldte scenarier, som digitaliseringen bringer med sig.

Konferencen indledes med online keynote fra professor Neil Selwyn som i mere end 25 år har arbejdet med og forsket i integration af teknologier i skoler, universiteter og voksen-uddannelse. Konferencen afsluttes med keynote af professor Vincent F. Hendricks som tager et filosofisk blik på det pres, som informationsalderen pålægger vores autonomi og giver et bud på en løsning.

Konferencen er bygget op med keynotes, et forskerspor og et praktikerspor med oplæg og videndeling mellem undervisere.

Med digitaliseringens dilemmaer ønsker årets NNU-konference at sætte fokus på, hvordan praktiske, etiske, pædagogiske, didaktiske og strategiske dilemmaer for planlægning og udvikling af netbaseret undervisning takles.

Konferencen sigter mod at komme tættere på svar på disse spørgsmål:

- *Hvad kan netbaserede og blandede forløb være svaret på pædagogisk, strategisk og institutionelt (efter Corona-nedlukningerne)?*
- *Hvordan kan der arbejdes med eventuel divergens mellem undervisernes brug/ikke-brug af digital teknologi i undervisning, og ledelsen/IT-afdelingens intentioner om at digitalisere?*
- *Hvordan kan digitale teknologier ende med at blive brugt anderledes end forventet?*
- *Hvordan opleves og arbejdes der med sammenhængen mellem at være digital teknisk kompetent og at være e-didaktisk kompetent?*

Program

TID	TITEL OG OPLÆGSHOLDER	INDHOLD / ABSTRACT
09.30-10.00	Indskrivning og morgenkaffe	
10.00-10.50	Velkomst v. NNU og velkomst-keynote v. Neil Selwyn (online)	The dilemmas of digitisation: looking for the bigger picture Dagen indledes med keynote fra Professor Neil Selwyn som reflekterer over, hvordan undervisere kan arbejde for at øge en kollektiv bevidsthed, udvikle en følelse af solidaritet og arbejde hen imod at etablere alternative former for digital uddannelse, der er baseret på forskellige værdisæt og dagsordener.
11.00-11.50	Forskerspor	Fire forskere, fire oplæg. Se program for beskrivelse og vælg ét forskningsoplæg.
12.00-13.00	Frokost	Pause
13.00-13.45	Workshop	1. runde med workshops – se program og vælg ét.
14.00-14.45		2. runde med workshops – se program og vælg ét.
14.45-15.00	Kaffepause	Transition mellem lokaler og kort pause.
15.00-15.45	Afslutnings-keynote v. Vincent F. Hendricks	Er vi i færd med at miste vores autonomi og myndighed som selvstændigt tænkende mennesker? Dagen afrundes med konferencens anden keynote; professor Vincent F. Hendricks. Han argumenterer for at vi som mennesker er blevet berøvet vores frie vilje og viser at vejen til at generobre vores autonomi og vende verden ligger i fire klassiske dyder og i en ambition om at være det, han kalder 'ordentlige mennesker'.
15.45-16.00	Afslutning	

Keynotes

Neil Selwyn

Professor, School of Education Culture and Society, Faculty of Education

The dilemmas of digitisation: looking for the bigger picture.

At first glance, the ongoing digitisation of our schools, colleges and universities raises a series of existential dilemmas for teachers. How can we retain our pedagogical excellence, flexibility and integrity? How might we sustain generative social and emotional relations with online students? How can we continue to be teach along creative, inventive and - above all - human-centred lines?

In this presentation, Neil Selwyn considers the ways in which teachers, students and others in schools, colleges and universities actually deal with the increased digitisation of their day-to-day activities. Here, we find that teachers have become increasingly adept at 'working around' the barriers and impediments of online education. Moreover, we are also seeing the emergence of innovative digital pedagogies 'around the edges' of even the most restrictive 'learning management systems' and other platforms and applications. Perhaps, then, there is less to worry about than we might fear?!

In contrast, Neil then points to a range of less obvious, but more serious, 'dilemmas' arising from the digitisation of education. These issues relate less to concerns over diminished didactics and pedagogies, and more to the broader reengineering of schools, colleges and universities along what is often referred to as 'neo-liberal' or corporatized lines. These digitally-enabled shifts, Neil argues, constitute significant harms to the nature and form of education, and now need to be vigorously discussed and resisted.

As a starting-point for these discussions, the presentation considers some of these broader dilemmas in a little more detail. These include the ways in which digital technologies hasten a reductive 'datafication' of key education processes, foster new forms of algorithmic control and automation, and enable the continuous 'soft surveillance' of teachers and students. Neil also draws attention to the problematic platformization of educational work, outsourcing of key pedagogical tasks to low-paid workers and/or machines, and the creeping privatization of education processes.

Neil argues that all these issues need to be seen as the pressing 'digital dilemmas' of our times – threatening to irrevocably alter the character, conditions and underpinning values of what we understand 'education' to be. The talk concludes by considering how educators might work to raise a collective consciousness of these issues, develop a sense of solidarity and resistance, and work toward establishing alternate forms of digital education that are based around different sets of values and agendas.

Wincent F. Hendricks

dr. phil., ph.d. Professor i Formel Filosofi, Leder af Center for Information og Bolestudier (CIBS), Københavns Universitet, Danmark

Er vi i færd med at miste vores autonomi og myndighed som selvstændigt tænkende mennesker?

Dette væsentlige spørgsmål stiller Vincent F. Hendricks i sin nye bog. Vi tænker, at vi er myndige borgere, der tager kvalificerede beslutninger om alt fra, hvem vi synes, der skal have nøglerne til statsministeriet, til hvilken smartphone, vi vil erhverve os næste gang, men i virkeligheden er vores autonomi under et gevaldigt og stort set usynligt pres i informationstidsalderen.

Ifølge Hendricks taler meget nemlig for, at vi uden vores vidende er blevet berøvet vores frie vilje og i stedet er blevet til produkter, der kan handles på det evigt voksende marked for information og manipulation. Det er ærgerligt, når vi nu engang har fået evnen til kvalificeret overvejelse, beslutning og handling.

Gennem videnskabelige og filosofiske overvejelser og personlige refleksioner argumenterer Hendricks for, at vejen til at generobre vores autonomi og vende verden ligger i fire klassiske latinske dyder og i en ambition om at være det, han kalder 'ordentlige mennesker'.

**Fire forskere,
fire oplæg**

11.00 – 11.50

Fire forskere, fire oplæg

11.00 – 11.50 (50 min.)

1: Chatkommunikation som dilemmafyldt deltagelsesform i online konferencer – eller når den faglige debat går i social medie-mode

v. **Jens Jørgen Hansen, Cand. mag, Ph.d., lektor, Institut for Design og Kommunikation, Syddansk Universitet**

Oplægget præsenterer dilemmaer ved brug af chatfora under faglige præsentationer i akademiske onlinekonferencer. Chatformatet skaber på den ene side nye muligheder for deltagernes engagerede og kakafoniske deltagelse og på den anden side en risiko for at afkoble konferencens faglige præsentation. Casen bygger på en kommunikationsanalyse af chatforummet under en præsentation på Networked Learning konferencen 2020.

Oplægget kommer ind på:

- tre generationer af konferenceformater: det traditionelle fysiske format, det hybride twitterformat og onlinekonferencens chatformat
- analyse af fem deltagelsesformer i casens chatkommunikation: komposition, samarbejde, deltagelse, indholdskuratering og medskabelse
- diskussion af principper til, hvordan man kan håndtere de dilemmafyldte deltagelsesformer ved onlinekonferencer specifikt og onlineundervisning generelt.

2: Institutionsformater til en post-pandemisk og post-digital verden

v. **Rikke Toft Nørgård, Ph.d., lektor, DPU - Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse, Aarhus Universitet**

Oplægget introducerer til nye mulige institutionsformater og undervisningsformer der peger ud over såvel pandemisk som digital uddannelse.

Centralt står spørgsmål som: Hvad kan vi lære (om noget) af pandemien sådan som digital, online og hybrid uddannelse har udfoldet sig? Hvordan spiller institutionsdesign, undervisningsrum og pædagogisk praksis sammen? Hvordan kan vi se institutioner og undervisning på nye måder gennem en poetisk institutionspraksis og mere menneskelig uddannelsespraksis? Hvilke nye post-digitale formater og former kan hjælpe os i nye retninger og frem mod mere ønskværdige fremtider? Og hvordan kan sådanne formater og former kommer til udtryk i praksis som konkrete hybride institutioner, online undervisning og digital pædagogisk praksis.

Gennem inddragelse af såvel uddannelsesfilosofi, institutionsdesign, didaktisk udvikling og pædagogisk praksis åbner oplægget op for et landskab af mulige institutionsformater og undervisningsformer nu og for fremtiden.

3: Sprogdidaktiske potentialer og begrænsninger, når fremmedsprogsundervisningen inddrager digitale teknologier

v. **Mette Vedsgaard Christensen, docent, Ph.d., Juljana Gjata Hjorth Jacobsen, lektor, Ph.d., Nanna Jørgensen, lektor, Ida Gyde Hansen, lektor, VIA University College**

Med udgangspunkt i et toårigt NCFE-finansieret projekt præsenterer vi:

- resultaterne af en afdækningsundersøgelse af sprog læreres brug af digitale teknologier i fremmedsprogsundervisningen
- erfaringer fra afprøvninger af didaktiske designs på fire grundskoler og vores bud på de sprogdidaktiske potentialer og begrænsninger ved inddragelsen af digitale teknologier i fremmedsprogsundervisningen.

4: Den digitaliserede studerende og den digitale stat (oplægget er online)

v. **Thorsten Brønholdt, Adjunkt, PhD, MSc, Københavns Professionshøjskole**

Den digitale brydningstid breder sig som ringe i vandet – og klasselokalet er for længst indtaget i mere eller mindre kontrollerbare og hensigtsmæssige former. Vi lever i en æra kaldet den digitale modernitet. Studerende, undervisere og andet godtfolk eksisterer som sociale subjekter såvel digitalt som fysisk (påstås det i dette oplæg). De interne og eksterne sociale forbindelser på LinkedIn, Facebook og dit Microsoft-miljø kører på livet løs, alt imens den kødelige skal få sin skønhedssøvn. Matrixen i den grå betonbygning er mondæn og uspektakulær, men alligevel revolutionerende i sin stille og altopslugende fremvækst.

I dette oplæg vil Thorsten præsentere sin forskning omkring den digitale stat, [Governed by algorithms: Facebook, Foucault and the digital state](#) (2021). I dette genealogiske studie af den digitale stat, som manifesteret hos Facebook (Meta), udvikles, fremsættes og efterforskes en teori om det algoritmisk governmentaliserede, tre-foldigt subjektiverede subjekt og den digitale stat. Eller, i et måske lidt klarere sprog: hvad betyder det når vores relationer til os selv og andre i stigende grad styres af algoritmer?

Workshops

13.00 – 13.45

&

14.00 – 14.45

To valgmuligheder

Workshops

1. Et spørgsmål om ”det sure med det søde”? Hvad gør vi med voksnes læring og digitalisering af AMU?

v. **Søren Jørgensen, Det Nationale Videncenter for e-læring.**

I netværks- og projektsamarbejder med AMU-udbydere har vi erfaret, at mens institutionerne udvikler og afprøver nye forretningsmodeller på grundlag af krav om øget digitalisering, vokser forbeholdene hos deltagerne. Visse kursistgrupper foretrækker traditionel kursusdeltagelse fremfor fx online eller Blended Learning, og andre udfordres af krav til digitale kompetencer. Og de digitale kursusaktiviteter omfatter ofte læringsformer, som deltagerne ønsker at undgå: individuel og teoribaseret opgaveløsning løsrevet fra egen praksis. Hvad gør vi?

2. Nærhed i afstand – en udfordring i online undervisning

v. **Lene Søndergaard Andersen, Eva Nielsen, Anita Rethmeier & Anita Lyngsø, VIA University College.**

Workshoppen tager udgangspunkt i erfaringerne fra et projekt med fokus på e-didaktik, der har til formål at styrke undervisernes e-didaktiske kompetencer i såvel den netbaserede som den campusbaserede sygeplejerskeuddannelse i VIA.

I afprøvninger af projektets introduktionsmateriale peger evalueringer på udfordringer med at skabe nærhed i den afstand, der naturligt opstår mellem studerende og underviser i et online læringsforløb. Dilemmaerne for underviserne er både et ledelsesmæssigt ønske om at bibeholde online undervisningselementer efter corona-undervisningen og en oplevelse af, at samme undervisning ikke nødvendigvis har gjort dem kompetente. Du inviteres til en drøftelse af projektets introduktionsmateriale, og interviewresultater som viser spændet mellem, hvordan underviserne takler nærhed i afstand – og en drøftelse af, om vi overhovedet kan forvente ’at mærke de studerende’ online.

3. Tænk læring digitalt

v. **Malene Bolding og Charlotte Lærke Weitze, CrowdBrain og Digital & Creative Learning Lab.**

I december 2021 udkom bogen Tænk Læring Digitalt. Gennem fænomenerne Tid, Rum, Krop, Nærvær, Samarbejde, Kreativitet og Stemning kaster bogen et kritisk og kreativt lys på dilemmaer og kvaliteter i online synkron undervisning. Vi præsenterer bogens temaer og inviterer jer til både samtaleværksted og spil. Hvad sker der socialt og kulturelt, når underviser og studerende mødes online? Og kan vi gennem samtaler og spil udvikle nye løsninger på udfordringer i underviserens pædagogiske praksis?

4. Digital pædagogik og pædagogiske dilemmaer i det digitale

v. **Rikke Toft Nørgård, Aarhus Universitet & Jens Jørgen Hansen, Syddansk Universitet.**

Workshoppen tager udgangspunkt i 'DiP - Digital Pedagogy & Learning in Higher Education' - en nyligt etableret national Special Interest Group under Dansk Universitetspædagogisk Netværk (DUN-SIG).

Workshoppen består af tre dele:

1. Præsentation af DiP, resultaterne fra de tre første kortlægninger af bedste og værste digitale praksis foretaget i samarbejde med DiPs medlemmer.
2. Workshop med diskussion af fund samt kortlægning af værste og bedste digitale praksis fra deltagerne
3. Opsamlende bud på og diskussion af hvordan der kan udvikles viden og materialer der sikrer stærke forbindelser mellem digitale praksisser/kompetencer og didaktiske/pædagogiske praksisser/kompetencer sådan, at det udvider eller transformerer underviserens didaktiske handlerum.

5. Digital didaktik eller didaktisk digitalisering?

v. **Peter Hougaard Madsen og Rikke Gottfredsen, VIA University College.**

VIA's strategi om 'Digitalt aftryk' indebærer blandt andet et projekt, der med udgangspunkt i lokale uddannelsesinitiativer og -tiltag, skal understøtte didaktisk udvikling i VIAs uddannelser. Erfaringer fra den didaktiske disruption, som Covid-19 omlægningen var anledning til i foråret 2020, har været en trædesten til den didaktiske udvikling. Men hvor Covid-19 omstillingen i vid udstrækning var baseret på handletvang til nødundervisning ud i det uvisse, retter perspektivet sig efterfølgende mod en mere langsigtet didaktisk udvikling. I 2022 tilgås digitaliseringsbestrebelse som anledning til og drivkraft for varig didaktisk udvikling.

På workshoppen præsenteres nogle af de potentialer, udfordringer og dilemmaer, som projektet har i fokus. Præsentationen er et oplæg til fælles undersøgelse af, hvad der driver didaktisk udvikling i professionsuddannelser og -undervisning. Et par grundspørgsmål lyder:

- Hvad er udgangspunktet: 'Digital didaktik' eller 'didaktisk digitalisering'?
- Hvad betyder digitalisering i professionsuddannelser?
- Hvorfor er digitalisering interessant og relevant for didaktisk udvikling?
- Hvordan kan digitalisering være drivkraft for didaktisk udvikling?

6. Virtuelt tværprofessionelt forløb

v. **Charlotte Aagaard Nielsen, UC SYD.**

Corona eller ej, så afvikler vi fortsat på UC Syd 2 gange årligt et 2-ugers virtuelt tværprofessionelt forløb med ca. 110 studerende fra 4 forskellige uddannelser fra 2 forskellige campusser. Fordelene vejer nemlig tungere end ulemperne for både undervisere, studerende og oplægsholdere.

Underviserne har i planlægningen af forløbet stor glæde af hinandens forskellige digitale kompetencer og erfaringer. Vi deler generøst og tilstræber samtidig at udligne eventuelle forskelle til et fælles niveau. De studerende har ikke mødt hinanden før forløbet. Det digitale ændrer vilkårene for mødet og dialogen, når de skal danne samarbejdsrelationer med hinanden. Nogle finder det nemmere at mødes på det digitale præmisser, andre synes, at mødet og dialogen bliver amputeret. Vi har flere udefrakommende oplægsholdere langvejs fra med både synkrone og asynkrone oplæg. Transporttid? Den er 0.

Forløbets afslutning er fremlæggelser af de studerendes slutprodukter i et digitalt format. Udefrakommende interesserede kan nemt hoppe på og af de links, der bliver fremlagt på, alt efter hvor meget tid, man har og hvad man er interesseret i at overvære.

7. Pædagogiske potentialer i UCNs nye læringsplatform Microsoft Teams

v. **Søren Mikael Kristensen, Klaus Petersen og Steen Nielsen, UCN.**

Hvilke muligheder og begrænsninger har vi erfaret ved at skifte LMS fra Canvas til Microsoft Teams, der i højere grad understøtter et nordisk læringssyn?

Vi fokuserer oplægget på de forskellige modeller, som uddannelserne har valgt:

- a) Native Teams,
- b) Klassenotesbog og
- c) Mix med Sharepointsider).

Hvad betyder valgene for underviserne og deres arbejdsgange og undervisningstilrettelæggelse - og hvordan ændrer digitale teknologier mulighederne for dialog, eksperimenter og samarbejde i praksis? Hvordan kan digitale teknologier ende med at blive brugt anderledes end forventet?

8. Videobaseret refleksion – En ny tilgang til at bearbejde praktikken kollaborativt online

v. **Hanne Søgaard, Jesper Thorø Martinsen & Klaus Kofoed-Heller, Københavns Professionshøjskole.**

På KP's pædagoguddannelse er der iværksat et udviklingsprojekt: Videobaseret praksisrefleksion – de studerende optager situationer i praktikken, som bliver gjort til undersøgelsesgenstand i undervisningen. Udviklingen af tilgangen har rejst dilemmaet:

- Hvordan kan undervisere og studerende stilladseres, inspireres, og støttes til at arbejde kollaborativt, synkront og asynkront med videobaseret refleksion.

Vi vil diskutere dette med afsæt i et udviklet e-læringsmateriale. Denne tilgang er interessant for netbaserede uddannelser som en ny måde, hvorpå situationer fra praktikken kan bearbejdes kollaborativt online.

9. Digitale teknologier og undervisning i fremmedsprog: Et bud på en didaktisk refleksionsmodel

v. **Juljana G. H. Jacobsen, Ida G. Hansen, Nanna Jørgensen, Kader Maikal og Mette Vedsgaard Christensen, VIA University College.**

Vi præsenterer og afprøver sammen konkrete teknologier og aktiviteter, som indgik i et NCFE-finansieret udviklingsprojekt om digitale teknologier i fremmedsprogsundervisningen. Afprøvningerne afsluttes med fælles diskussion af en didaktisk model, som er vores bud på et redskab til planlægning af og refleksion over sprogundervisning, der inddrager digitale teknologier.

Praktisk information

Tilmelding

Online tilmelding på <https://www.tilmeld.dk/nnu2022>

Senest 19. april kl. 12.00.

Vær opmærksom på at vælge forsker og workshop i forbindelse med tilmeldingen!

Tid og sted

Onsdag d. 27. april 2022 fra kl. 09.30 til 16.00.

Adresse: VIA UC, Hedeager 2, 8200 Aarhus N

Pris

1250,- inkl. forplejning.

Yderligere information

Kontaktpersoner: Anita Lyngsø, anly@via.dk og Alice Nissen, abod@via.dk

Efter konferencen vil oplæg m.m. kunne hentes på: <http://www.nnu.dk>

I forbindelse med konferencen benytter vi os af #NNU_DK på Twitter.

Med venlig hilsen

Thomas Seiger Behrens og Henrik Tarp Vang, Københavns Professionshøjskole

Anita Lyngsø og Alice Nissen, VIA University College

Roland Hachmann og Peter Holmboe, UC SYD